



...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.085/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Dávid Társas Ügyvédi Iroda (3.felp. képvis. címe1., ügyintéző : dr. Dávid Zsófia ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (felp. címe) **felperesnek**, az Ormai és Társai CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang LLP Ügyvédi Iroda (alp. képvis. címe, ügyintéző dr. Ormai Gabriella ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (alp. címe) **alperes** ellen jogellenes munkaviszony-megszüntetés jogkövetkezményei, sérelemdíj iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 13.M.70.108/2020/114. számú ítélete ellen a felperes által 117. sorszámon, az alperes 116. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az éttermi költségek, és a rendezvényközpont neve stúdió bérletével kapcsolatos viszontkereset vonatkozásában helybenhagyja, a 400.000 USD (azaz négyszázezer USA dollár) kártérítés megfizetésére vonatkozó rendelkezést megváltoztatja, és az alperes viszontkeresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 9.282.121 (kilencmillió-kétszáznyolcvankettőezer-százhuszonegy) + Áfa elsőfokú perköltséget, az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.050.000 (egymillió-ötvenezer) + Áfa másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására fizessen meg az ott megjelölt határidőben és módon 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) viszontkereseti eljárási illetéket, valamint 2.400.000 (kétmillió-négyszázezer) forint viszontkereseti fellebbezési illetéket.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására, az ott megjelölt határidőben és módon fizessen meg állam által előlegezett költség címén 3.858.627 (hárommillió – nyolcszázötvennyolcezer – hatszázhuszonhét)

forintot, az alperest 2.266.179 (kétmillió-kétszázhatvanhatezer-százhetvenkilenc) forint megfizetésére kötelezi.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás szerint az alperes 1997. óta működteti az ker. televízió országos kereskedelmi televíziót, az alperes a luxembourgi székhelyű cégcsoport leányvállalata. A felperes 1997-től az ker. televízió csoportba tartozó cég munkavállalójaként kirendelés keretében végzett munkát az alperesnél kezdetben tanácsadóként, majd 2001-től vezérigazgatóként.

[2] A felek 2007. május 30-án vezérigazgatói munkakörre szóló határozott idejű munkaszerződést írtak alá. A felperes vezető állású munkavállaló volt. A munkaköri leírás szerint a felperes, mint a munkáltató szervezetének legfelső szintű vezetője teljeskörű felelősséget vállal a munkáltató működéséért, továbbá felelős a munkáltató tevékenységének mindennapi vezetéséért, az Igazgatóság által mindenkor ráruházott hatáskörökkel és felhatalmazásokkal.

[3] A 2011. június 21-i munkaszerződés-módosítás szerint a felek megállapodtak abban, hogy a felperes határozott idejű munkaviszonya 2013. december 31-ig tart, majd 2013. szeptember 11-én a felek a határozott idejű munkaviszonyt 2017. június 30-áig meghosszabbították. Rögzítették, hogy a felperes a munka törvénykönyvéről szóló 2012.évi I. törvény (Mt.) 208. § (1) bekezdése alapján továbbra is vezető állású munkavállalónak minősül, és megállapodtak abban, hogy az alperes jogosult volt a felperes munkaviszonyát indokolás nélkül felmondással megszüntetni hat hónapos felmondási idővel.

[4] A 2014. évben bevezetett reklámadó jelentős hatást gyakorolt az alperes gazdálkodására. 2014. második felében a felperes arról tájékoztatta az ker. televízió csoport vezetését, hogy Magyarországon nehézzé vált a helyzete, családját külföldre költöztette, ő maga pedig a közös lakást elhagyva szállodába költözött. Előadta, hogy megfenyegették, és testőri védelem biztosítását kérte. A felperes és az ker. televízió csoport 2014. október 14-én megállapodást kötött, melyben rögzítették, hogy a magyar hatóságok különböző adókat vetettek ki és további intézkedések bevezetését is fontolóra vették, melyek jelentős mértékű negatív hatást gyakorolnak az alperes eredményeire. Emellett a magyar hatóságok vizsgálják az alperes vezető tisztségviselőit és családtagjaikat. Az ker. televízió csoport tekintettel

azokra a nehéz körülményekre, amelyek között a felperes kénytelen dolgozni, vállalja és biztosítja, hogy fizeti a felperes budapesti szállodaköltségét, a saját bútorainak tárolását és a személyi védelme érdekében indokoltan felmerült költségeket. A szerződés 2014. június 1-jére visszamenőleges hatállyal jött létre és 2015. június 30-án szűnik meg.

[5] A felperes körülményeiben beállott kedvezőtlen változások folytán a felperes és az ker. televízió csoport vezetői egymással tárgyalásokat folytattak 2014. év végétől annak érdekében, hogy a felperes helyzetét rendezzék. Az ker. televízió csoport vezetése 2015. február 9-én ajánlatot tett a felperes részére az afrikai és ázsiai vezérigazgatói munkakör betöltésére. A felperes az ajánlatot 2015. március 8-án visszautasította.

[6] Az alperes 2015. március 10-én kelt és közölt intézkedésével a felperes munkaviszonyát felmondással megszüntette, egyben a felperest a hat hónap felmondási időtartamra a munkavégzés alól felmentette azzal, hogy a felperes utolsó munkában töltött napja 2015. március 10. A felmondás rögzítette azt is, hogy a felperes a felmondás közlését követően munkát nem végezhet, munkáltatói jogkört nem gyakorolhat, nem jogosult az alperes működésével, tevékenységével kapcsolatos ügyletek, szerződések tárgyalására és az ezzel kapcsolatos bármilyen ügyintézésre. Az alperes a felmondást a felperes vezető állású munkavállalói minőségére tekintettel nem indokolta. 2015. március 13-án került sor a munkakör átadás-átvételére.

[7] 2015. év elején alperesi vezető munkatársaktól jelzések érkeztek a felperes szabálytalan munkavégzésével és kifogásolható döntéseivel kapcsolatban. Az ker. televízió csoport belső ellenőrzési szervezete információkat gyűjtött be, majd 2015. február 25-én részletes vizsgálat szükségességét állapította meg. A belső vizsgálatot dolgozói és dolgozó2 folytatták le. A felperest a feltárt tényekkel 2015. május 11-én szembesítették, a belső vizsgálati jelentés 2015. május 20-án készült el és az 2015. május 21-én került az alperes Igazgatóságának átadásra. A jelentés szerint a felperes a Társaság vagyonát visszaélészerűen kezelte, vezetői kötelezettségeit megszegte. Az Igazgatóság 2015/15. számú határozatával rendelkezett arról, hogy tekintettel a folyamatban lévő belső vizsgálat addigi eredményeire a felperes munkaviszonyát azonnali hatályú felmondással megszünteti az Mt. 78. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

[8] Az alperes a felperes munkaviszonyát azonnali hatályú felmondással megszüntette 2015. május 21-én. Az azonnali hatályú felmondás hat pontot tartalmazott, melyek szerint a felperes a munkaviszonyából származó lényeges kötelezettségét szándékosan jelentős mértékben megszegte azzal, hogy az Mt. 6. § (2) bekezdését és az Mt. 8. § (1) bekezdését, a munkaszerződése 7.1. pontját, a munkáltató Etikai Kódexének 2.1.5. pontját (a munkáltató tulajdonának védelméről) megszegte.

[9] A felperes munkaviszonyának megszüntetését követően átmeneti ideig A.R. látta el a vezérigazgatói feladatokat, majd az alperesre vonatkozó utódlási terv szerint V.G. kapott vezérigazgatói feladatok ellátására megbízást.

A felperes keresete, az alperes viszontkeresete

[10] A felperes az azonnali hatályú felmondással kapcsolatban a jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményei és sérelemdíj iránt nyújtott be keresetet. Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását.

[11] Az alperes viszontkeresetet terjesztett elő a felperessel szemben.

[12] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 22.M.1015/2015/85. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az alperes viszontkeresetét részben megalapozottnak találta, és kötelezte a felperest, hogy a valóságshow bérleti díjából eredő kárként 34.488.205 forintot, éttermi költség jogosulatlan elszámolásából eredő kárként 407.181 forintot, a Kft. 2-vel megkötött szerződésből eredő kárként 400.000 USD-t, a jogosulatlan telefonhasználatból eredő kárként 5.530.782 forintot fizessen meg az alperesnek. Ezt meghaladóan az alperes viszontkereseti kérelmeit elutasította.

[13] A Fővárosi Törvényszék a 7.Mf.680.059/2018/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részében a jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményei, a sérelemdíj, valamint a jogosulatlan telefonhasználatból eredő viszontkereseti követelés és a felperest terhelő illeték tekintetében helybenhagyta. Az éttermi költség jogosulatlan elszámolásából, a valóságshow helyszín bérleti díjból, továbbá a Kft. 2.-vel megkötött szerződésből eredő viszontkereseti követelés, valamint a perköltség és tolmácsdíj tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

[14] A megismételt eljárásban az alperes a viszontkereseti kérelmét fenntartotta az éttermi költségekkel, rendezvényközpont neve stúdió bérleti díjával, az cégcsoport megnevezése céggel kötött szerződésben meghatározott díjazással kapcsolatban.

Az elsőfokú bíróság határozata

[15] Az elsőfokú bíróság kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére kártérítés címén 400.000 USD összeget, ezt meghaladóan az alperes viszontkeresetét elutasította.

[16] Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 10.949.000 forint összegű perköltséget, az állam részére 1.140.000 forint eljárási illetéket, továbbá 1.824.000 forint viszontkereseti fellebbezési illetéket.

[17] Kötelezte az alperest, hogy az állam javára fizessen meg 360.000 forint összegű eljárási illetéket, továbbá 576.000 forint összegű viszontkereseti fellebbezési illetéket.

[18] Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 5.812.330 forint állam által előlegezett összeget, az alperest pedig 312.476 forint állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezte.

Éttermi költségek

[19] Az alperes a viszontkeresetében éttermi költségek címén 407.181 forint megfizetésére kérte kötelezni a felperest.

[20] A felperes kérte a viszontkereset elutasítását.

[21] Az irányadó tényállás szerint (2013. október 8. – 2014. augusztus 31. között) az alperesnél hatályban volt szabályzat neve Szabályzat alapján az igazgatók felelnek az irányításuk alá tartozó költséghelyek és tevékenységek tekintetében felmerülő számlák jóváhagyásáért, azonban jogukban áll őket felhatalmazni a jóváhagyásra. A jóváhagyó személy felelősséget vállal a jóváhagyott számla tartalmáért, a számlázott tételek hitelességéért és a teljesítés áttekintéséért és a teljesítéséért.

[22] A perbeli időben a reprezentációs költség elszámolás vonatkozásában az alperesnél nem volt hatályban belső szabályzat.

[23] Az alperesnek szerződése volt a budapesti étterem1 Étteremmel, mely formálisan terembérletre szólt. A szerződés célja az volt, hogy az alperes az éttermekben zajló reprezentációs kiadásokra vonatkozó adóügyi korlátozásokat kikerülje, a szerződéses

partnerek között kialakult gyakorlat szerint az alperes munkatársai valójában üzleti étkezéseket költöttek el itt, sőt adott esetben elvitelre is rendelték ételt.

[24] Az üzleti fogyasztásra feljogosított személyeknek (igazgatóknak) kimutatást kellett vezetniük arról, hogy az egyes üzleti étkezéseknél kik voltak jelen. Az alperesnél kialakult gyakorlat szerint azonban ezek a kimutatások nem voltak mindig a valóságnak megfelelőek, előfordult, hogy olyan személyek is részt vettek az üzleti étkezésen, akik üzleti okból nem voltak feltüntetve a vendéglistán (pl. politikai érintettségű megbeszéléseknél).

[25] A felperesnek saját magának kellett jóváhagynia a saját érdekkörében keletkezett étkezési számlákat. Az alperes SAP rendszerében a nyugták adatai nem kerültek be, csak a számlák éttermenkénti bontásban. A számlákkal K.E., a felperes asszisztense foglalkozott. Ellenőrizte, hogy a kimutatás formailag megfelelő volt-e, összevetette a nyugtákkal és ha mindent rendben talált, bekérte a számlát.

[26] Többször előfordult, hogy a felperes felesége írta alá a nyugtát, aki egyébként nem volt aláírásra jogosultként regisztrálva az éttermekben. Ennek ellenére 2013. október 8-tól, 2014. szeptember 1-ig tartó időszakban összesen 31, a Étterem1 Étteremben zajlott fogyasztást igazoló nyugtát írt alá 407.181 forint értékben.

[27] A perbeli időben az alperesnél külső auditor és belső vállalatirányítási rendszer is működött, sem ezek egyike, sem az Igazgatóság nem szűrte ki sosem a jóváhagyásokkal kapcsolatos szabálytalan gyakorlatot.

[28] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a perben nem volt vitatott a Étterem1 Étteremmel fennállt szerződés formális tartalma, valamint a számlázás protokollja. Az elsőfokú bíróság a meghallgatott tanúk vallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a vendéglistákon nem feltétlenül azok a nevek szerepeltek, akik az adott étkezésen jelen voltak. A bíróság elfogadhatónak tartotta a felperes azon előadását, miszerint ez a gyakorlat az alperes érdekeit szolgálta, ugyanis előfordult, hogy a politikusokkal vagy más közéleti szereplőkkel együttesen vettek részt üzleti étkezéseken és e találkozókat igyekeztek bizalmasan kezelni. E gyakorlatnak azonban egyenes következménye, hogy nyomon követhetlenné vált, hogy melyik étkezésen, kik vettek részt.

[29] Az elsőfokú bíróság az üzleti cél hiányát az alperes terhére értékelte, mivel nem sikerült a bizonyítási kötelezettségének eleget tennie.

[30] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem biztosította a megfelelő pénzügyi fegyelmet, mely magatartásával megsértette az szabályzat neve Szabályzatot, a

munkaszerződést, valamint a munkaköri leírás pontjait. Ezzel a felperes megszegte az Mt. 52.§ (1) bekezdés d) pontja szerinti kötelezettséget.

[31] Az alperes sikerrel bizonyította, hogy a felperes a kötelezettségszegés során felróható magatartást tanúsított, vagyis nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Azt azonban nem bizonyította sikerrel az alperes, hogy ebből kára keletkezett volna, így a felperes kártérítésre nem kötelezhető, kártérítési kötelezettség hiányában pedig az Mt. 190. §-ának alkalmazása sem jöhet szóba.

A rendezvényközpont neve stúdió bérletével kapcsolatos viszontkereset

[32] Az alperes a viszontkeresetében kérte, hogy a bíróság a rendezvényközpont neve stúdió bérletével kapcsolatos kártérítés körében kötelezze a felperest 34.488.205 forint megfizetésére.

[33] A felperes a viszontkereset elutasítását kérte.

[34] Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint az alperes 2011. április 1. napjától hatályos Szabályzat neve Szabályzatának 3. pontja, valamint a 2011. december 20. napjától hatályban volt ügyrend megnevezése Eljárási Szabályzat szerint az Igazgatóság hatáskörébe tartozik minden olyan döntés, amelynek értéke egy vagy több ügylet esetén meghaladta a 375 millió forintot (board limit).

[35] Az alperes különböző műsorok folytatásának céljára 2008 óta bérelte időszakosan a Zrt... tulajdonában lévő ún. rendezvényközpont neve rendezvényközpontot. Az ingatlan bérlete és kezelése azonban a Kft. 1.-n keresztül valósult meg, amely cég – K.P. vezetésével – a perbeli időszakban számos ingatlant kezelt az alperes részére.

[36] Az egyik valóságshow széria kapcsán kötött bérleti szerződés lejárta után az alperes, a Zrt. és Kft. 1 háromoldalú hasznosítási szerződést kötött a rendezvényközpont neve rendezvényközpontra, amely 2012. augusztus 1-től lépett hatályba. E hasznosítási megállapodás lényege az volt, hogy az alperes abban az esetben is megtarthatja a stúdió felszerelését az ingatlanban, ha bérleti szerződést nem köt, továbbá előbérleti jogot biztosít a tulajdonos részére arra az esetre, ha az alperes bármilyen műsor céljából maga kívánná bérbe venni a stúdiót. Ily módon az ingatlan vonatkozásában a felek megkülönböztettek egyfelől „stand by” időszakot, amelyben az alperes nem bérelte, csak a tulajdonos és az ingatlankezelő rendelkezésre tartotta az ingatlant, másfelől azon időszakot, amikor az alperes újabb bérleti szerződést kötött.

[37] A valóságshow 7. szériájának tervezése 2014. első hónapjaiban elindult.

[38] produkciós vezető, az alperes gyártási részlegének produkciós vezetője 2014. május 12. napján értesítette tanú2t, az alperes akkori programigazgatóját, hogy információ alapján a bérleti díjak 70-90 millió forint éves díjnál tartanak. A bérbeadói oldal 140 millió forintos éves bérleti díjra tett ajánlatot, közvetlenül a felperesnek, aki ezt az ajánlatot szóban elfogadta. A felperes május 15-én utasította dolgozó3et, hogy 140 millió forint éves bérleti díjjal ki kell venni a rendezvényközpont neve stúdiót. dolgozó3 e-mailben jelzett a felperesnek arról, hogy a 140 millió forintos éves bérleti díjat két darab 70 millió forintos éves bérleti szerződésre fogják bontani, mely közül egyik alany az alperes, a másik alany pedig az ker. televízió1 Kft. lesz. dolgozó3 a változásról értesítette K.P.t és R.Á. vezérigazgató-helyettest is. tanú2 a felperes döntését tudomásul vette.

[39] A 2014. május 30-án kelt bérleti szerződésben, amelyet a Kft. 1. mint bérbeadó és az ker. televízió1 Kft. mint bérlő kötött, a bérleti szerződés időtartamát három időszakra, 2014. július 1-től 2014. december 31-ig, 2015. július 1-től december 31-ig és 2016. július 1-től december 31-ig terjedően határozták meg, a bérleti díj 11.600.000 forint + Áfa/hó, összesen félévenként 69.600.000 forint + Áfa összegben. Ugyanilyen szerződést kötött az alperessel a Kft. 1. Az így megkötött ügyletek egyesével és összességében sem érték el a board limitet, így azokat az Igazgatóság hozzájárulása nélkül, a felperes megkötötte. A szerződést az alperesnél irányadó aláírási rend szerint ellenjegyezték.

[40] A későbbi években újabb bérleti szerződésekre került sor a rendezvényközpont neve stúdió vonatkozásában, majd 2019. január 1-jétől az alperes már közvetlenül a Zrt.tól bérelte az ingatlant.

[41] Az elsőfokú bíróság nem tudta megállapítani, hogy a 80,4 millió forintról szóló táblázattal kapcsolatos levelezés K.P. részéről ajánlattétel, az alperes munkatársai részéről pedig ellenajánlat lett volna, és ily módon a felek már márciusban megállapodtak volna. Az árkalkuláció ajánlati kötöttségére az okirat nem utal. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az Igazgatóságnak sem a SAP rendszerből, sem a nekik küldött rendszeres riportokból, illetve a normál auditból nem lehettek információi a bérleti szerződésről.

[42] A megismételt eljárásban a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem sértette és nem is veszélyeztette a munkáltató jogos gazdasági érdekeit, hanem az alperes gazdasági érdekeinek megfelelően cselekedett és e körben olyan gondosságot tanúsított, amely az alperes vezérigazgatói pozíciójában lévő munkavállalójától általában elvárható.

[43] A megállapított tényállás szerint a valóságshow 7 sorozatának legyártásához az alperesnek komoly gazdasági érdeke fűződött. A szerződés megkötése során 2014. május 15. és 16. napjáig tartó időszakban nem volt igazolható, hogy a felek akár szóban megállapodtak volna a bérleti díjban, vagy a bérbeadói oldal részéről erre vonatkozóan jogi kötőerővel bíró ajánlat érkezett volna. tanú² által az elsőfokú eljárásban említett szóbeli megállapodás még a valóságshow korábbi szériájához kapcsolódott. A 80,4 millió forintos éves díjat tartalmazó kalkulációval kapcsolatban nem igazolódott annak árajánlat jellege.

[44] A megismételt eljárásban bizonyítást nyert, hogy a kritikus helyzetben magasabb árajánlat a bérbeadói oldalról érkezett és az előbbieken kifejtettek tükrében, a bérbeadó részéről ez életszerű és ésszerű üzleti lépés volt. Ebben a kontextusban éppen az alperes jogi, gazdasági érdekeinek megfelelő magatartást tanúsított a felperes, mikor kezébe véve az irányítást közvetlen utasítást adott a tárgyalásokat folytató dolgozó³nek arra, hogy a bérbeadói oldal igényének megfelelően véglegesítse a szerződés feltételeit.

[45] A fentiek tükrében a felár nem tekinthető kárnak, az alkuhelyzet kontextusa megváltozott, a bérbeadói oldal pozíciója erősödött, ezzel érdektelenné váltak a felek közötti korábbi alkudozások. Az is igazolódott, hogy az ingatlannak nem volt fix ára, hanem a bérleti díjat mindig a speciális piaci helyzet diktálta.

[46] Az alperes jogos gazdasági érdekeinek sérelmével összefüggésben nem tudta igazolni a felperes felróható károkozó magatartását és az okozott kárt. Az alperes ugyanakkor nem tudott arra nyilatkozni, illetve nem pontosította az előadását, hogy a felperes megszegte a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlásra, valamint az együttműködési kötelezettségre vonatkozó kötelezettségét.

[47] A megkötött szerződések teljes összege (359,6 millió forint) ugyan nem haladta meg a board limitet (375 millió forint), de ez annak köszönhető, hogy az időszak le is lett rövidítve. Az elsőfokú bíróság megalapozottnak látta a board limit megtartására való, az alperes fent idézett belső szabályzatából, valamint a munkaszerződésből származó jóhiszemű és tisztességes gyakorlásra vonatkozó kötelezettségét, így a felperes kártérítési felelőssége nem volt megállapítható.

cégcsoport megnevezéselal kapcsolatos viszontkereset

[48] Az alperes a viszontkeresetében 400.000 USD kártérítés címén történő megfizetésére kérte kötelezni a felperest.

[49] A J.I. vezetésével működő cégcsoport megnevezése cégcsoport (a továbbiakban: AI) egy speciális, barterügyletekhez hasonló tranzakciók közvetítésével foglalkozó, nemzetközi cégcsoport. Tevékenységének lényege abban áll, hogy bizonyos – általában a piacon nehezen értékesíthető – termékeket vagy szolgáltatásokat vásárol meg a könyv szerinti értéknél olcsóbban. Ennek ellenértékeként az ügyfél – jellemzően nyomott áron – készpénzt, és/vagy ún. trade credit-et kap. A trade credit-et az ügyfél az AI ügyfélkörén belül „vásárolhatja le”, így maga is olcsóbban juthat az AI ügyfelei által értékesített termékekhez, szolgáltatásokhoz. Az ügyletek az AI közbejöttével zajlanak, tehát az adott terméket, szolgáltatást az egyik ügyfelétől az AI vásárolja meg, és számlázza tovább a másik ügyfélnek. Az AI-nak erre tekintettel minden tranzakciónál van lehetősége a saját hasznát is beépíteni az ügyletrendszerbe, illetve profitja származhat a könyv szerinti érték alatt vásárolt termékek, szolgáltatások piaci értékesítéséből.

[50] Az alperes és az AI együttműködése az 1990-es évek végétől indult. A megállapodás szerint az AI utazási, nyomtatási stb. szolgáltatásokat értékesített kedvezményes áron az alperes részére, cserébe pedig az alperes szintén kedvezményes áron hirdetési időt adott el az AI ügyfelei részére az AI-n keresztül.

[51] Az alperes és az AI együttműködését 2003. évben írásba foglalták, mely szerint ettől kezdődően

30%-os kölcsönös kedvezményt biztosítottak egymás részére.

[52] Az együttműködés ideje alatt, vagyis 1999. évtől 2017. évig az AI hozzávetőlegesen legalább 2.229.541.065 forint összegben vásárolt hirdetési időt az alperestől, és értékesített tovább a saját ügyfelei részére. A 2000-es évek elején évi 20-170 millió forint bevételt hozott az AI közbejöttével eladott hirdetési idő, majd a 2007-2012. években 307-472 millió forint között ingadozott ez az érték. A 2013-2016. években megint az első időszakhoz hasonló nagyságrend mutatkozott; 2013-ban konkrétan átlagon aluli, azaz 36 millió forint volt az adott hirdetési idő.

[53] Az AI – kevés kivételtől eltekintve – nem végzett klasszikus médiaügynökségi tevékenységet. Az együttműködési évei alatt csupán egyetlen hirdetési költséget hozó, csekély összeget költő ügyfelet hozott az alperesnek. Az AI árképzésének alapja a NET-NET ár volt, amelyet az adott ügyfél ügynökségei az alperessel kialakított, az AI-hez képest 30%-os kedvezménnyel értékesíthette az adott hirdetési időt.

[54] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a perben nem volt vitatott az AI által működtetett tranzakciók természetére a médiaügynökségek hirdetőkké és médiumokkal való kapcsolat rendszerében jellemző ügyletek szokásos tartamára vonatkozó megállapítások.

[55] Az elsőfokú bíróság a másodfokú iránymutatás ellenére nem rendelt ki szakértőt az AI közbejöttével az alperestől származott hirdetési bevétel felmérése érdekében. Miután ugyanis a bíróság közrehatásával tisztázható volt, hogy az alperes részéről pontosan milyen adatsorra van szükség, a felek a saját kimutatásaik segítségével egyező nyilatkozatot tettek az AI által, az alperestől és az ügyfelei részére vásárolt hirdetési bevételekről. E körben további bizonyításra nem volt szükség. A másodfokú bíróság álláspontjától eltérve az elsőfokú bíróság szakkérdésnek minősítette az AI-nek juttatott ellenszolgáltatás megalapozottságát és annak ésszerű mértékére vonatkozó eljárást.

[56] Az elsőfokú bíróság audiovizuális média gazdálkodási kérdéseiben kompetenciával rendelkező igazságügyi szakértőt rendelt ki. A szakértő az AI működésére vonatkozó adatokból logikus következtetésként állapította meg, hogy az AI működése nem analogizálható egy médiaügynökséggel. Így az ügynöki engedmény szokásos mértéke alapján számolt juttatás ilyen alapon nem indokolt. A szakértő arra a következtetésre jutott, hogy nem igazolható, hogy az alperes az AI közreműködésével jutott minden előnyhöz. Cáfolta, hogy az AI-en keresztül jött hirdetési bevételek szükségképpen hirdetési büdzsén felüliek lettek volna, hogy azok az alperes eladhatatlan hirdetési idejét érintették volna. Sőt kimutatta, ha az alperes az AI helyett médiaügynökséget alkalmazott volna, akkor az alperes magasabb bevételre és valós adózási előnyökre szert tehetett volna.

[57] Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény alapján arra az álláspontra jutott, hogy tévesen állította a felperes, hogy a szakértő által felhasznált forrás listaáras kalkulációt tartalmaz a hirdetési bevételek, azok arányának kalkulációja vonatkozásában, így a következtetések tévesek. A bíróság elfogadta a médiaszakértő magyarázatát arra, hogy nem tényleges, hanem átlagos adatokból becsléssel alkotta meg az alperes és versenytársa piaci pozíciójával és az AI-hez érkező bevétel ehhez való viszonyításával kapcsolatos levezetését. A tényadatokhoz való hozzáférés ugyanis a konkurencia részéről – üzleti titok révén – nyilvánvalóan lehetetlen lett volna, ennek hiányában pedig nem volt jelentősége annak, hogy az alperestől tényleges adatok érkezzenek. A szakértői vélemény szerint a szakirodalomban fellelhető átlagos adatok vonatkozásában a szórás alacsony, így azok becslésre alkalmasak. A bíróság ezért nem is értékelte az alperes terhére, hogy nem bocsátotta a szakértő rendelkezésére az üzleti titokkörbe tartozó főkönyvi adatokat, különös figyelemmel arra, hogy a szakértő megerősítette, hogy a szakértői megállapításokat ezek nélkül is meg tudta tenni.

[58] A médiaszakértő arra is kielégítő választ adott, hogy az általa vázolt 2008-2011. között fennállt trendek miért alkalmasak a perbeli idő piaci viszonyainak feltárásához. A médiaszakértő elfogadható magyarázatot adott arra, hogy a nagy hirdetők esetén miért volt korrekt módszer a listaárból való kalkuláció. A szakértő feloldotta azt a látszólagos, de valójában terminológiai ellentétet, mely első látásra abból adódott, hogy az „agency volume bonus” szakértő által elemzett fogalma nem volt összhangban az alperes által csatolt szerződésekben megjelenő „utólag adott engedmény” kategóriában. A bíróság elfogadta, hogy a szakértő alátámasztotta a közelítő becslésen alapuló számítások relevanciáját.

[59] Az elsőfokú bíróság a felperes által csatolt magánszakértői véleményt a felperes szakmai álláspontjaként fogadta el.

[60] Az elsőfokú bíróság megállapított tényállása szerint a felperes, az alperes vezérigazgatójaként 400.000 USD juttatást fizetett ki film jogdíjba építve az AI cégcsoport egyik tagjának.

[61] Az elsőfokú bíróság a szakértői vélemény alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes csupán állította, de nem bizonyította, hogy a hirdetők a saját tervezett médiaköltségeiken túl költekeztek volna az AI-en keresztül. Önmagában az AI által biztosított kizárólagosság nem bír piaci értékkel. A szakvélemény igazságügyi könyvszakértő által készített része rámutatott, hogy adózási előnyök sem voltak kimutathatók. A szakértői vélemény alapján inkább az a következtetés fogalmazható meg, hogy az AI működése a hirdetés közvetítés oldalán inkább hátránnyal járt az alperesnek. Összességében az alperes az értékesítési oldalon inkább ráfizetett az AI tevékenységére, amelyet valószínűleg a beszerzési oldalon nyert előnyök kompenzáltak. Ez utóbbiakat azonban a bíróság a szolgáltatási, ellenszolgáltatási érték egyensúlya körében, a felperes hivatkozása hiányában nem vizsgálhatta.

[62] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy önmagában az a tény, hogy az alperes – az összes ügynökségi megállapodásához képest kisebb mértékben, de időnként – az ügynökségek vonatkozásában alkalmazta a jogdíjba bújtatott bonifikáció módszerét, alátámasztott. Azonban a felperes az Igazgatóság által is esetileg támogatott ilyen ügyletek alapján, alappal nem következtethetett arra, hogy az AI vonatkozásában is élhet az Igazgatóság jóváhagyása nélkül ezzel a módszerrel, hiszen a szokásos ügyletek nem analogizálhatók a médiaügynökségekkel szokásos ügyleti konstrukciókkal. Így a felperes nem hivatkozhat az alperes kármegelőző, kárenyhítő magatartásának hiányára e téren, sőt önmaga sértette meg a belső normákat az Igazgatóság tájékoztatásának jóváhagyása nélkül.

[63] A fentiek alapján megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az alperes nevében 400.000 USD mértékben olyan kifizetésről intézkedett az AI részére, amelyre utóbb nem lett volna jogosult. Ezáltal megsértette az alperes jogos gazdasági érdekét, vagyis megszegte az Mt. 8. §-ban rögzített kötelezettségét. A bíróság hangsúlyozta, hogy a munkáltató jogos gazdasági érdekvédelme vezető állású munkavállalótól nem azt várja el, hogy a vezető minden egyes ügylet esetén partikulárisan arra törekedjen, hogy az a munkáltatónak rentábilis legyen, tehát abból származó előnyök esetleg meghaladják a ráfordításokat. A felperesnek a perben lehetősége volt bármilyen vagyoni vagy nem vagyoni, rövid vagy hosszú távú előnyre hivatkozni, amelyek indokolták volna az AI-nek adott, a partnerkapcsolat korábbi menetétől is eltérő rendkívüli juttatással, az alperes jogos gazdasági érdekei védelmének alátámasztására. Azonban a felperes nem bizonyította ezen előadását.

[64] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes megszegte az ügyrend megnevezése Ügyrend 14.1. pont q) pontja és a Szabályzat neve Szabályzat 3. pontja szerinti kötelezettségét is, mely szerint a szokásos üzletmenettől eltérő ügyletek vonatkozásában köteles lett volna az alperes Igazgatóságának jóváhagyását kérni. A munkáltatói jogkörgyakorló szerv ezért esett attól a lehetőségtől, hogy az üzletmeneten kívüli ügyletről vagy annak károkozó voltáról értesüljön. A board egyéb forrásból sem értesült, vagy nem kellett értesülnie igazolt módon az ügyletekről. Ez az Mt. 6.§ (2) bekezdése szerint a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlást, és az együttműködési kötelezettséget sértő magatartás.

[65] A felperesi magatartás felróhatóságát az alperes sikeresen bizonyította. A bírói gyakorlat szerint a felperes, mint vezető állású munkavállaló az általában elvárható magatartási keretek között valóban vállalhatott volna ésszerű kockázatot és nem lenne felelős a károkozásért, ha ezzel együtt mégis kárt okozott volna. Jelen esetben azonban a felperes tévesen tett a business judgement rule körébe eső hivatkozást, ugyanis a felperes nem valamely bizonytalan kimenetelű, rendes üzleti kockázattal bíró ügyletbe bocsátkozott. Ehelyett ismeretlen okból egy hosszútávú partnerkapcsolatban minden alap nélkül nagy összegű vagyoni előnyt juttatott az üzleti partnernek, amelyet nem ellensúlyoztak a partnerkapcsolatból nyert, illetve várt előnyök. A másik kötelezettségszegés pedig az volt a felperes részéről, hogy nem ismerte fel, hogy az ügylet nem tartozik a szokásos üzletmenet körébe, tudta, hogy az Igazgatóság előtt ezek az adatok más forrásból nem lesznek ismertek.

[66] A felperes kártérítési felelősségének Mt. 179. § (1) bekezdése szerinti konjunktív feltételeit az alperes sikerrel bizonyította, ezért a felperes a teljes kárért felel.

[67] A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperes nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének. A bíróság e körben is értékelte, hogy a board nem tudta, és nem kellett tudomással bírnia a film jogdíjas ügyletekről. Tudomásszerzés híján a felperesi gyakorlat eltéréséről nem beszélhetünk, kármegosztásra nem kerülhet sor.

[68] A felperes kérte, hogy az Mt. 190. §-ában foglaltak alapján a bíróság méltányosságból mérsékelje a megtérítendő kár összegét, de ennek vonatkozásában részletes előadást nem tett, így ezen kérelmét a bíróság nem tartotta alaposnak.

A felperes és az alperes fellebbezése

[69] Az ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

[70] A felperes elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy az alperes viszontkeresetét a 400.000 USD összeg megfizetése körében teljes egészében utasítsa el és az alperest ennek megfelelően teljes perköltségben marasztalja.

[71] Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára.

[72] A felperes hivatkozott arra, hogy a perbeli filmjogi szerződés tekintetében az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló periratoktól eltérően, pontatlanul és a per érdeme szempontjából lényeges elemeket figyelmen kívül hagyva tárta fel az ítéleti tényállást. Álláspontja szerint a mellékletként csatolt Nemzeti Adó- és Vámhivatal jegyzőkönyve, valamint a szakértői vélemény alapján nem megalapozott az alperes viszontkereseti kérelme, és azt a perben beszerzett egyéb okirati bizonyítékok és a tanúbizonyítás sem támasztotta alá.

[73] A NAV jegyzőkönyv ellentmondásai kapcsán a felperes álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy a Inc. céggel kötött szerződésekből semmilyen adókülönbözet megállapítására nem került sor. A NAV jegyzőkönyvnek a jelen perben a per érdeme szempontjából jelentőséget tulajdonítani nem lehet, figyelemmel arra, hogy a perbeli filmjogok vásárlására vonatkozó szerződés adókülönbözetet nem eredményezett.

[74] A felperes álláspontja szerint a peradatokkal ellentétes tényállást tartalmaz a NAV jegyzőkönyv abban a tekintetben, hogy a számlákban feltüntetett árengedmény, ügynökségi jutalék egységesen 15 % lenne. A perben csatolt megállapodások és kimutatások szerint az ügynökségi jutalékok mértéke eltérő volt, 2 %-tól – 40 %-ig terjedt.

[75] Tény, hogy a Inc. Inc. társasággal kötött szerződés az alperes jóváhagyási szabályainak megfelelően jóváhagyásra került, ügyrend megnevezése jóváhagyást nem igényelt, a felperes által készített havi jelentésben minden költség szerepelt. Így a Inc. Inc.számlái a SAP rendszerben szerepeltek, azok a belső ellenőrzési rendszerben is jóváhagyásra kerültek.

[76] A felperes hivatkozott arra, hogy a Kft. 2 cég nem volt ismeretlen az alperesi cégcsoport számára, hiszen 2013-ban is kötött szerződést a cégcsoport egyik tagja (ker. televízió Kft.) ezzel a társasággal. Nem volt vitás az sem, hogy a J.I.hoz köthető cégek az alperesi társasággal rendszeres és hosszú idő óta fennálló kapcsolatban voltak, időről-időre jutalékban részesültek az alperes nyilatkozata és a NAV jegyzőkönyv szerint is.

[77] A felperes előadta, hogy tekintettel arra, hogy J.I. stratégiai partnere volt az alperesi társaságnak és kizárólagos jogokkal rendelkezett a megvenni kívánt filmjogok kapcsán, fontos volt, hogy a filmjogok megszerzésre kerüljenek. A filmsomag ára az adott piaci kereskedelmi viszonyokat tükrözte, tekintettel azonban arra, hogy a Inc. cég kizárólagos jogokkal rendelkezett ekkor, kedvező tárgyalási pozícióban volt az alperes felé. A perben semmilyen módon nem került a tényállás körében értékelésre az a tény, hogy a Inc. Inc. a felperesi tárgyalások megkezdését megelőzően kizárólagos jogosultságot szerzett a filmjogok kapcsán. Az ítélet kizárólag a Inc. általi beszerzési árat, az eladási árat vizsgálta, de a szerződéskötés körülményeit nem. A felperes hivatkozott arra, hogy más esetben is megtörtént, hogy hasonló, vagyis azonos nagyságrendi jutalék került kifizetésre a film jogdíjas szerződések kapcsán (ügynökség1 filmsomag megvételére vonatkozó szerződés).

[78] A felperes hivatkozott az Mt. 6.§ (1) bekezdésében foglalt elvárható magatartásra. Előadta, hogy tőle az volt elvárható, hogy megtartsa a partnereit, minél nagyobb részesedést szerezzen a magyarországi piacon, minél nagyobb bevételre tegyen szert.

[79] Előadta, hogy a J.I.hoz kapcsolódó cégek trade credittel való kereskedése egy olyan speciális, teljesen egyedülálló rendszert alkotott a magyar piacon, amelyhez nem volt hasonló megoldása egyik médiügynökségnek vagy más piaci szereplőnek. A trade credit lényege nem csak abban állt, hogy bevételt hozott, hanem abban is, hogy a trade credit csak az Mker. televízió-nél voltak hirdetésre válthatóak, továbbá olyan külföldi partnerek részéről is hoztak költséket, akik egyébként nem terveztek Magyarországon médiaköltséget. A trade creditnek ráadásul lejáratra sem volt, így korlátlanul felhasználható volt.

[80] A felperes hivatkozott arra, hogy sem a ügynökség1-mel kötött szerződés, sem a ügynökség2 Hungary Kft.-vel, sem a korábban cégcsoportba tartozó cég Inc. Inc. társasággal kötött szerződések nem okoztak kárt a társaságnak, hiszen a filmjogok megszerzése a kizárólagos jogosulttól kiemelten fontos volt és a stratégiai partnerség fenntartása lényeges volt. A felperes számításokkal igazolta a jutalékösszeg helyességét, így az alperes által követelt kár mértékét megalapozottan, számításokkal alátámasztva vitássá tette. Lényeges körülmény, hogy a NAV jegyzőkönyv mind a ügynökség1, mind a ügynökség2 Hungary Kft.-vel kötött szerződéseket jogszerűnek minősítette.

[81] Előadta, hogy a ügynökség2 Hungary Kft.-vel kötött szerződés nettó 1.220.000 amerikai dollár összegű és burkolt jutalék kifizetést tartalmazott, amelyet 2015-ben már a felperes távozása után A.R. írt alá. Nyilvánvaló, ha nem lett volna elfogadott gyakorlat az ilyen módon történő premizálás, akkor a felperes távozását követően nem került volna aláírásra a ügynökség2 Hungary Kft.-vel kötött szerződés és nem került volna kifizetésre sem. Tény azonban, hogy a szerződés létrejött, és azt az alperes kifizette.

[82] A felperes hivatkozott arra, hogy az adóhatóság a vizsgálat során tanútól nem kérdezett semmit a filmsomag árképzése tekintetében. Nem tette fel azt a kérdést sem, amit

minden más tanúnak feltett, hogy tudta-e, hogy a cég7-től az alperes közvetlenül megvehetette volna a perbeli filmcsomagot 400.000 USD összeggel kevesebért. Erre a kérdésre konzekvensen minden tanú nemmel válaszolt. tanú6 nem mondott sem pontos időpontot az esetleges tárgyalásról, sem pontos árat, sem azt, hogy a megállapodás megkötésére bármilyen formában sor került-e. A felperes hivatkozott arra, hogy tanú6 vallomásaához kapcsolódóan a Inc.-nek cég7-től történt megszerzését megelőzően, nem került becsatolásra semmilyen okirati bizonyíték, így sem az esetleges és állítólagos tárgyalások időpontja, a szerződéstervezet megküldésének körülményei nem igazoltak. Kétséges egyáltalán, hogy érkezett-e a cég7-től szerződéstervezet.

[83] Előadta, hogy V.G.-tól értékelhető tanúvallomás nem várható, hiszen a saját pozícióját védelmezte. A felperes hivatkozott arra, hogy a perben meghallgatott valamennyi tanú úgy nyilatkozott, hogy nem volt tudomásuk arról, hogy 400.000 USD összeggel kevesebért is megvásárolható lett volna a filmcsomag.

[84] A felperes álláspontja szerint a 2013. április 25-én csatolt e-mail nem igazolja az összefüggést a viszontkeresettel érintett perbeli filmcsomag megvásárlásával. Az e-mail harmadik felek közötti levelezésre vonatkozik és nem tartalmaz semmilyen konkrétumot a filmcsomagra. Nyilvánvaló, hogy a cég7 nem volt jogosult arra, hogy közvetlenül értékesítse a filmcsomagot az alperes részére, hiszen akkor már kizárólagos jogosultsággal értékesítette a Inc. Inc. részére.

[85] A Inc. Inc. szerződése a belső jóváhagyási rendszeren – nem vitatottan minden szabályt betartva – végigment, minden illetékes személy ellátta aláírásával, a külső jogi iroda ellenőrizte, a szerződéses érték a havi jelentésben szerepelt, a vonatkozó számlák a SAP rendszerbe belekerültek és a kifizetés megtörtént. Kifogás a szerződéssel kapcsolatosan egyáltalán nem volt egyik jóváhagyó fél részéről sem. Havi jelentésben foglalt költségekkel kapcsolatosan az Igazgatóság nem intézett kérdést a felpereshez a filmjogok vásárlására vonatkozóan. Nem merült fel adat, hogy olyan költségkeret túllépésre került volna sor, amely az alperesi társaság üzleti tervével ellentétes lett volna. Az, hogy a Inc. Inc. milyen feltételekkel szerezte meg a filmcsomagot két hónappal az alperessel kötött megállapodást megelőzően, semmilyen szempontból nem bírt jelentőséggel.

[86] A peres eljárásban azonban az került bizonyításra, hogy a felperes minden munkaköri kötelezettségének eleget tett, letárgyalta stratégiai partnerével az alperes számára fontos filmcsomag megvásárlását, létrejött a szerződés. tanú6 sem emelt kifogást a szerződés díja tárgyában, elfogadta a felettese kereskedelmileg fontos döntését, sőt részt vett a J.I.nal való tárgyaláson. J.I. tanú azt is előadta, hogy először ő szignózta a szerződést, majd ment a pénzügyi osztályra, jogi osztályra, a programigazgatóhoz, a vezérigazgató-helyetteshez. A tanú azt is előadta, hogy ilyen szerződéseket más reklámcéggel is kötöttek, évente egy-kettő ilyen volt.

[87] A felperes a szakértői vélemény ellentmondásosságával és hiányosságával kapcsolatban az alábbiakat adta elő:

[88] Az alperessel megkötött szerződések az Kft.3., Inc.Kft. 2. az cégcsoport megnevezése Hungary Kft. vonatkozásában nem vitatottan ügynöki szerződések voltak. Megalapozatlan tehát a perben eljáró szakértő azon kijelentése, hogy nem támasztható alá, hogy az AI ugyanolyan tevékenységet fejtett ki, mint a médiaügynöksége. A szakértői vélemény kizárólag a trade credit kapcsán foglalkozott az AI csoport tevékenységével, sem az ügynöki szerződéseket, sem az ügyfélszerzés kapcsán a trade credit felhasználás eredményével nem foglalkozott. Az eljáró törvényszék a szakértői kirendelésben is indokolatlanul szűkítette le a kedvezmény meghatározását AVB-re (jutalmazó bónusz), hiszen a perben rendelkezésre álló ügynökségi szerződésekben többféle kedvezményfajta szerepelt (azonnali ügynökségi engedmény, utalógosan adott engedmény, fix összegben vagy százalékban).

[89] A szakértői vélemény a 3.1. kérdésre adott válaszban ugyan elismeri, hogy a nagy hirdetőik döntéseiben szerepet játszott a trade credit rendszer, de ehhez értéket nem társít.

A 3.4. pont alatti kérdésre adott válaszban a szakértő rögzíti, hogy számszerűsíthetően előnyt nem talált az AI tevékenysége kapcsán, de sem a cégcsoport által kötött szerződéseket nem sorolja fel, sem a közvetített szolgáltatások volumenét nem rögzíti, sem a trade credit rendszer útján az alperesnél költséket teljesítő hirdetőik forgalmát nem tünteti fel előnyként, sem az alperesi piaci pozíció elemzését nem végzi el.

[90] A szakértő további válaszai minden indokolás, módszertani levezetés nélkül, elutasítóak az AI csoportot illető esetleges jutalékfizetés kapcsán.

[91] Sételmezte, hogy a viszontkeresetben követelt kár mértékére, az ok-okozati összefüggésre és a vétkeiségre vonatkozóan az elsőfokon eljáró törvényszék további bizonyítást nem folytatott le. A beszerzett szakvélemény nem volt alkalmas a másodfokú ítélet szerinti szakkérdések megválaszolására. A szakértői vizsgálat során nem került értékelésre, hogy a Inc. Inc. kizárólagos jogokkal rendelkezett a filmjogi csomag kapcsán, továbbá figyelmen kívül hagyta, hogy az alperesi társaság piaci pozíciójának megtartása nem pénzügyi előny, amely alapján a J.I.hoz köthető cégcsoport olyan szinten lojális volt az alperesi céghez, hogy minden ügyfélköltséget ide irányított.

[92] Az alperes a szakértői vizsgálat során beadványt nyújtott be és igazolta, hogy 50 millió forint értékben leírásra került értékvesztéssel a trade creditből eredő követelés 2016-ban. A beadvány tartalmaz utalást az cégcsoport megnevezése fennálló szerződéses kapcsolatáról alperessel. A beadvány 4. pontjában az alperes kijelenti, hogy tanú6

megállapodott az elfogadott éves terv alapján a cég7 GmbH-val 450.000 USD vételárról. Ugyanakkor kijelentette, hogy nincs számítás, amely a 400.000 USD felárat megalapozná.

[93] A jelen eljárás során azonban semmilyen írásos vagy más bizonyíték nem áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az állítólagos megállapodás létezett volna. Egyik további tanú sem említette, hogy tudomása lett volna az előzetes megállapodásról és ennek semmilyen okirati bizonyítéka nincs.

[94] A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes nem tette lehetővé a főkönyvi struktúrájának megismerését, ezért csak a közzétett beszámolók adataiból és a statisztikai adatokból állapíthatók meg a tények, így a szakértő csak becsülte az alperes piaci részesedését.

[95] A felperes álláspontja szerint megállapítható, hogy:

- × a szakvélemény nem a valós és igazolt információkon alapul;
- × a szakvélemény becslésen és korlátozottan rendelkezésre álló információon alapul;
- × a becsatolt dokumentumok alapján ma is több szerződéses kapcsolat van az AI cégcsoporttal;
- × az alperes elmulasztotta a rendelkezésre álló információkat megadni a szakértő részére;
- × a trade credit leírása 50 millió forint veszteséget eredményezett;
- × a szakértői vélemény alapján, tehát „felár” nem igazolható.

[96] A felperes hivatkozott arra, hogy a perbeli filmjogos szerződéssel kapcsolatosan jogi kifogás nem merült fel, az jogi szempontból megfelelő volt, mivel mind a belső és a külső ellenőrzésen végigment.

[97] A szerződéses ellenérték vonatkozásában a felperes előadta, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a valós tényeket megfelelően értékelni.

[98] A felperes hivatkozott arra, hogy az általa megbízott B.B. médiaszakértő rendelkezett a megfelelő kompetenciával, és a perbeli ügyben tett kifogásai a szakvélemény tekintetében szakszerűek és kompetenciába illőek voltak.

[99] A felperes hivatkozott arra, hogy megalapozatlan azon ítéleti megállapítás, miszerint a film jogdíjba épített díjazásról az Igazgatóság nem szerezhette tudomást, hiszen minden szerződés, minden belső jóváhagyáson átment. A felperes önálló döntési értékhatárán a Inc. Inc. céggel kötött szerződés nem haladta meg.

[100] Megalapozatlan azon ítéleti megállapítás is, hogy a SAP rendszer nem volt alkalmas arra, hogy értesüljön az Igazgatóság a kifizetésekről, hiszen az minden kifizetést nyilvántart jogcím szerint. Megalapozatlan azon ítéleti megállapítás is, miszerint a felperes megsértette volna az ügyrend megnevezése eljárási szabályzatot. A filmjogi szerződések megkötése a perben érintett értékhatáron belül, a vezérigazgató hatáskörébe tartozott nem volt eltérő a szokásos üzletmenettől. A perbeli esetben a filmjogi szerződés nem haladta meg a vezérigazgató korlátozott Szabályzat neve jogának korlátait, nem esett az M-ker. televízió szokásos üzleti tevékenységének körén kívül sem.

[101] Előadta, hogy a felperes a kereskedelmi megfontolást követően a J.I.nal történő tárgyalásokon elért végső áron megvásárolta a kizárólagos jogosulttól az alperesi cég számára fontos filmjogokat. Ennek az üzleti döntésnek a meghozatalára a felperes saját hatáskörében jogosult volt.

[102] Az eljáró törvényszék egyáltalán nem vizsgálta a szerződéskötés azon körülményeit, miszerint a Inc. Inc. az alperessel kötött szerződést megelőzően kizárólagosan rendelkezett a filmjogokkal. Így a felperessel való tárgyalás során már kizárólag ő volt jogosult a filmjogok értékesítésére.

[103] A felperes előadta, hogy téves az az ítéleti megállapítás, miszerint a felperes 400.000 USD kárt okozott volna az alperesi munkáltatónak. Sem azt nem bizonyította az alperes, hogy rendelkezésre állt volna a megvásárolni kívánt csomag a szerződéskötés időpontjában az alperes részére, sem azt, hogy a fentiek szerinti jóváhagyással ellátott bármilyen ajánlat létezett volna a perbeli filmsomag megvásárlásakor, valamint az sem, hogy szükséges lett volna a felperesnek a filmjogi beszállítók beszerzési árait vizsgálni, illetve, hogy az alperesnek bármilyen gazdasági hátrányt okozott. A szerződés megkötésének időpontjában kizárólagossággal rendelkezett a Inc. Inc., így mástól a filmsomagot beszerezni nem lehetett. Az, hogy olcsóbban is meg lehetett volna szerezni a filmeket, közvetlenül nem került bizonyításra a perben. Egyedül tanú nyilatkozott úgy, hogy ő korábban megállapodott az árban, de erre konkrétumot, írásbeli bizonyítékot nem mutatott fel, erre vonatkozóan előkészített szerződés nem állt rendelkezésre.

[104] A fentiek alapján az alperes nem bizonyította, hogy a felperes megszegte volna a munkaköri kötelezettségét, így a viszontkereset megalapozatlan.

Az alperes fellebbezése

[105] Az alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, miszerint kötelezze a felperest a jogosulatlanul elszámolt éttermi költségekkel okozott 407.181 forint kár, valamint a valóságshow bérleti díjának indokolatlan megemelésével okozott 34.488.205 forint kár, illetve perköltség megfizetésére.

[106] Az éttermi költségekkel kapcsolatban az alperes előadta, hogy az éttermi számlákból kitűnő információk alapján egyértelmű, hogy csak a felperes és a felesége volt jelen, így fogalmilag kizárt, hogy ezen fogyasztások az alperes érdekkörében felmerülő költségnek minősülhetnének. Ezen fogyasztásokról a felperes is tudomással bírt és mint azt K.E. tanúvallomásában elmondta, a felperes utasította őt ezen fogyasztások elszámolására az alperes terhére, amellyel a felperes súlyosan megsértette a munkaszerződése 1.2. pontját, valamint az Mt. bizonyos rendelkezéseit.

[107] Az alperes álláspontja szerint a jelen perben nem volt elvárható a kétséget kizáró bizonyosság, ahogy arról a Kúria büntető-közigazgatási-munkaügyi és polgári kollégiumai, joggyakorlatelemző csoport által kiadott összefoglaló vélemény az ítéleti bizonyosság elméleti és gyakorlati kérdéseiről is rendelkezik. A vélemény rögzíti, hogy a magánjogi ügyekben a bírói ítéletekkel szemben nem követelmény a kétséget kizáró bizonyosság.

[108] A valóságshow bérleti díjával kapcsolatban az alperes előadta, annak ellenére, hogy az írásbeli bizonyítékok, és produkciós vezető tanúvallomása is azt tanúsítja, hogy az információk K.P.től származtak, az elsőfokú bíróság megállapította, hogy K.P. nem szavahihető.

[109] Az alperes által okiratilag bizonyított tények egyértelműen ellentmondanak az indokolásnak a következők szerint:

× Nem került bizonyításra, hogy a Zrt. részéről akár a Kft. 1., akár az alperes felé bámféle nyomás gyakorlására sor került volna;

× K.P. 2014. május 12-én még azt jelzi produkciós vezetőnek, hogy szerinte a Zrt.nál évi 70.000 millió forint bérleti díjat tud elérni;

× a felperes 2014. május 15-én utasította dolgozóját arra, hogy a valóságshow éves bérleti díja 140 millió forintban kerüljön megállapításra. Ezen utasítást a felperes semmilyen üzleti számításával nem támasztotta alá;

× K.P. azt mondta produkciós vezetőnek ugyanezen a napon, hogy a Zrt. felemelte a bérleti díjat 140 millió forintra;

× a valóságshow castingjára a valóságshow helyszín 2014. június 6-8. között került sor;

× a valóságshow helyszín bérleti szerződéseinek a megkötésére csak 2014. június végén került sor;

[110] Az alperes és a Kft. 1 közötti bérleti szerződés évi 140 millió forint bérleti díj alapján határozta meg időarányosan a valóságshow helyszín bérleti díját, addig a Kft. 1 a Zrt.-től évi 50 millió forint összegért bérelte azt.

[111] Hivatkozott arra, hogy nem került elő olyan írásos bizonyíték vagy tanúvallomás, ami arra utalt volna, hogy a felperes a jelentős értékű üzleti döntést bármiféle gazdaságossági számításokra alapozott elemzés alapján hozta meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[112] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy a felperes, mint első számú vezető a munkaviszonyából származó lényeges kötelezettségét szándékosan súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felek által előterjesztett pénzügyi adatok alapján a lehető legalaposabban feltárta azt, hogy a Kft. 2 társaságon keresztül a trade creditek felhasználásával a hirdetőik milyen összegben költöttek reklámidőre 2000-2004. között az alperesnél, és ebből az alperesnek milyen összegű bevétele keletkezett. Álláspontja szerint a felperes semmilyen módon nem bizonyította, hogy az alperes és a Kft. 2, a Kft. 2, illetve az cégcsoport csoport között lett volna bármilyen szóbeli megállapodás arról, hogy az cégcsoport csoport vagy annak bármilyen tagja az alperessel fennálló írásban megkötött szerződéseiben meghatározott kölcsönös kedvezményeken túl bármilyen fél díjazásra engedményre vagy jutalékra lett volna jogosult.

[113] Az alperes előadta, hogy a NAV vizsgálatot folytatott a ügynökség1 csoport megfelelő tagjainál. A vizsgálat során megállapította, hogy az alkalmazott felár mindkét filmjogokra vonatkozó szerződésben a Kft. 2-vel kötött szerződésnél alkalmazott felárnál lényegesen alacsonyabb (16% / 50 %) egyik szerződésnél sem tartalmazott más szolgáltatásokra vonatkozó juttatást, mindkét szerződés esetében az alperes a szerződő féllel tárgyalta le a filmsomagra vonatkozó jogok szerződéseinek feltételeit.

[114] Hivatkozott arra, hogy a perben a Kft. 2 képviselőjeként meghallgatott J.I. maga is azt adta elő, hogy a Kft. 2 nem volt reklámügynökség és nem végezte azokat a feladatokat és tevékenységeket, amelyeket a reklámügynökségek az ügyfelek számára teljesítettek. Az ún. trade creditet felhasználó ügyfelek esetén a hirdetőik legnagyobb része már médiaügynökségeken keresztül állt kapcsolatban az alperessel, és a Kft. 2 által nekik az áruik ellenértékéként adott trade credit csak a reklámügynökségekkel már kialakított reklámkampányok fizetésének módját befolyásolta.

[115] A felperesi érvelés ellen szolt az is, hogy az cégcsoport csoport a szakértői vélemény megállapításai szerint, nem járult hozzá érdemben és jelentős mértékben hozzá az alperes hirdetési bevételeihez.

[116] Az alperes fenntartotta a korábban tett nyilatkozatát, miszerint a felperes adott utasítást tanúknak arra, hogy a már letárgyalt filmsomagot ne a jogtulajdonostól, a cég7 GmbH-tól, hanem a Kft. 2-től vásárolja meg 400.000 USD felárral, amire vonatkozóan tanú tanúvallomást is tett.

[117] Előadta, hogy a cég7 GmbH és a Kft. 2, illetve a Kft. 2 és az alperes közötti szerződések azért teljesen egyezők (a feleket és az árakat kivéve), mert azok láthatóan a cég7 GmbH által használt szerződés minta alapján készültek, amit az alperes a cég7 GmbH-val fennálló hosszútávú kapcsolata miatt jól ismert. Ennek alapján a jóváhagyási folyamat során az alperes illetékes részlegei a szerződést jóváhagyták, az ár megállapításának felülvizsgálata pedig nem tartozott a hatáskörükbe.

[118] Az alperes bizonyította, miszerint a filmjogok megvásárlása a perben és a NAV vizsgálatban megismert esetek kivételével az eredeti jogtulajdonostól történt és a felperes állításával ellentétben nem volt gyakorlat az, hogy a jogtulajdonos és az alperes közé egy közbenső cég kerüljön beiktatásra.

[119] Fenntartotta azon előadását, miszerint a bíróság által kirendelt szakértő által elkészített szakvélemény, illetve annak kiegészítése mindenben megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, helyes következtetést, válaszokat tartalmaz, valamint megerősíti az alperes által korábban tett tényelőadásokat.

[120] Hivatkozott arra, hogy a felperes bemutatása, és a vonatkozó szakértelem és apparátus nélkül a Kft. 2 nem tudta volna megszerezni a filmsomagra vonatkozó kizárólagos jogokat éppen az alperes csatornáira. A perben nem merült fel bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a Kft. 2 tárgyalásokat folytatott volna a cég7 GmbH-val a filmsomag megvásárlására

vonatkozóan. A felperes nem tért ki arra, és nem is nyújtott bizonyítékot annak vonatkozásában, hogy a megállapított felárat milyen üzleti/gazdasági elemzés, gazdasági számítások támasztották alá.

[121] A fentiek következtében megállapítható, hogy a 400.000 USD összegű felárnak semmiféle gazdasági indoka nem volt, a felár fizetésére irányuló utasítás a felperes részéről önkényes, indokolatlan és ésszerűtlen döntés volt. Ezen magatartással a felperes jelentős mértékben megszegte az Mt. 6. § (2) bekezdését, 8. § (1) bekezdését, valamint a munkaszerződését és az alperesnek 400.000 USD összegű kárt okozott.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[122] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte az éttermi költségek és a valóságshow bérleti díja körében.

[123] Az éttermi költség vonatkozásában előadta, hogy a munkáltató érdekeinek megfelelt az, hogy az üzleti vacsorákon résztvevő személyeket valós helyzettől eltérően tüntették fel, és ennek indoka is igazolásra került. Az sem volt vitás, hogy az üzleti étkezéseken a feleségek esetenként részt vettek. A magán jellegű költségeket a felperes havi elszámolásban rendezte a munkáltató felé – K.E. munkavállaló közreműködésével – és ezt a tényt igazolta is az elsőfokú eljárásban. A felperes a havi elszámolás során megjelölte, hogy mely tételek nem tartoztak az üzleti költségei körébe és ezeket – bevételi pénztárbizonylattal igazoltan – a munkáltatója felé megtérítette. A felperes előadta, hogy az alperes érdekei azt kívánták, hogy a felperes akár munkaidején kívül üzleti étkezést folytasson és ezen részt vett a felesége is, akkor az ilyen üzleti étkezések elszámolása nem sértette a munkaszerződés rendelkezéseit. Az üzleti vacsorákon résztvevő személyek feltüntetésének bizalmi okokból való elmaradása a felperes terhére nem róhatóak.

[124] A valóságshow helyszín bérleti díja körében előadta, hogy produkciós vezető a megismételt elsőfokú eljárásban tett tanúvallomása igazolta, hogy részt vett az első megbeszélésen a valóságshow1-el kapcsolatos bérlet vonatkozásában, azaz közvetlen részese volt a tárgyalásoknak. Az alperes állítása, miszerint K.P. esetleges szavahihetőségével kapcsolatosan kétségek merültek fel, az produkciós vezető tanúvallomása körében semmilyen bizonytalanságot nem eredményez. produkciós vezető tanúvallomása rögzítette ugyanis, hogy az első egyeztetésen elhangzottak 70 – 80 – 120 millió forint körüli összegek merültek fel, de ezek még csak latolgatások voltak.

[125] Hivatkozott arra, hogy a szerződés nélküli castingra vonatkozó „üzleti nyomást” mindhárom tanú (produkciós vezető, dolgozó és K.P.) egybehangzóan igazolták, az alperes üzleti érdeke az volt, hogy a szerződés minél hamarabb megkötésre kerüljön. A tanúk azt is előadták, hogy a valóságshow1 széria forgatására alkalmas volt a bérlemény, készenállt arra,

hogy további beruházás nélkül, az ismert helyszínen leforgatásra kerüljön a széria és a casting megkezdése miatt már a hely is kiemelten fontossá vált. Azt is igazolta dolgozó³ tanú, hogy az esetleges új helyszín kialakítása 30 millió forint kiadást jelentett volna az alperesnek, amelyet az üzleti döntés során a felperesnek figyelembe kellett vennie.

[126] Az alperes egyebekben a valóságshow¹ bérleti díja körében, a fellebbezésében anyagi jogi vagy eljárásjogi jogsértést nem állít, jogalapi hivatkozást nem említ. Az alperes nem bizonyította, hogy lett volna a Kft. 1 és az alperes között másik elfogadott bérlemény, valamint korábban megállapodás jött volna létre, amelyet a felperes megváltoztatott volna. Ennek következtében a felperes üzleti döntésnek megalapozatlanságát nem igazolta az alperes.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[127] A felperes fellebbezése alapos, az alperes fellebbezése alaptalan.

[128] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, az éttermi költségek és a rendezvényközpont neve stúdió bérletével kapcsolatos viszontkereset vonatkozásában hozott döntésével és jogi indokolásával teljeskörűen egyetértett, ezért ebben a körben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján.

[129] A másodfokú bíróság az célcsoport megnevezése-lel kapcsolatos viszontkereset vonatkozásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan feltárta, azonban a döntésével és a jogi indokolásával nem értett egyet, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a viszontkeresetet elutasította.

[130] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá:

[131] Az Mt. 179.§ (1) bekezdése szerint a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

[132] A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállását a kárt, valamint az okozati összefüggést a munkáltatónak kell bizonyítania.

[133] Az Mt. 209. § (1) bekezdése szerint a vezető munkaszerződése e törvény második részében foglalt rendelkezésektől – a (2) és (3) bekezdésből meghatározott kivétellel – eltérhet.

Az (5) bekezdés szerint a vezető gondatlan károkozás esetén a teljes kárért felel.

Éttermi számlák

[134] Az alperes a fellebbezésében előadta, hogy az éttermi számlákkal kapcsolatban egyrészt a számlák tartama, másrészt a felperes felesége által történő igazolás ténye együttesen megvalósítják a felperes károkozását, ezért a felperes köteles kártérítés megfizetésére.

[135] Az alperesnek több étteremmel, így a budapesti éttereml Étteremmel is szerződése volt, mely formálisan terembérletre szolgált. A megállapított tényállás szerint a felperes üzleti fogyasztásra feljogosított személy volt, de az alperesnél hosszabb időn keresztül az a gyakorlat érvényesült, miszerint nem a valóságnak megfelelően készültek el azok a kimutatások, hogy egyes üzleti étkezéseknél kik voltak jelen. Ennek gazdasági és politikai céljai is voltak. Ezen előadást A.R., tanú1, tanú2 és dolgozó3 tanúvallomásai is alátámasztották. A per tárgyát képező időszak vonatkozásában a reprezentációs költségek elszámolása tekintetében az alperesnél nem volt hatályban szabályzat. A kialakult gyakorlat szerint számolták el a költségeket.

[136] A felperes felesége, felp. felesége nem dolgozott az alperesnél, gyakran részt vett az alperes által elszámolt étkezéseken az érintett éttermekben. A peresített nyugtákat valóban a felperes felesége szignózta. Jelen perben azonban ennek formális jelentősége nem volt, hiszen a nyugták nem is kerültek be az alperes nyilvántartásába. Ezen tény K.E. tanú is megerősítette, miszerint a nyugták nem kerültek be a SAP rendszerbe, csak a pénzügyi elszámolás későbbi dokumentumai (számlák, teljesítés igazolások).

[137] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint az alperes nem bizonyította sikerrel, hogy a felperes ezen magatartásából kára keletkezett volna. E körben nem fogadható el az alperes által hivatkozott Kúria Büntető-Közigazgatási-Munkaügyi és Polgári Kollégiumai Joggyakorlat elemző Csoport által kiadott Összefoglaló vélemény az ítéleti bizonyosságra, ugyanis a kárt, és annak összecszerűségét az alperesnek kellett volna bizonyítania. Az alperes által hivatkozott valószínűség magasabb foka nem elegendő a kártérítési felelősség megállapításához. Az alperes nem bizonyította, hogy a peresített nyugták nem üzleti célú étkezésekkel összefüggésben keletkeztek, a kár összecszerűségét, mértékét sem. A másodfokú bíróság nem fogadta el az alperes azon hivatkozását, hogy egyes éttermi számlákból kitűnően azon egy gyermekétel, egy felnőttétel szerepel és ez megalapozta volna a felperes kártérítési felelősségét. Az a körülmény, hogy

valaki gyermekételt rendelt, nem jelenti azt, hogy a felperes házastársa vagy gyermeke vett részt az étkezésen.

[138] A fentiek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el az alperes viszontkereseti kérelmét az éttermi költségekkel kapcsolatban.

A rendezvényközpont neve stúdió bérletével kapcsolatos viszontkereset

[139] E körben kiemelt jelentősége van az alperes 2011. április 1. napjától hatályos Szabályzat neve Szabályzata 3. pontjának, valamint a 2011. december 20. napjától hatályban volt ügyrend megnevezése Eljárási Szabályzat vonatkozó rendelkezéseinek, miszerint ügyrend megnevezése hatáskörbe tartozott minden olyan döntés, amelynek értéke egy vagy több ügylet kapcsán meghaladta a 375 millió forintot (board limit).

[140] A tényállás szempontjából jelentősége van annak is, hogy a bérleti díj a felek között nem volt fixen megállapítva, esetről-esetre az adott bérleti célhoz és egyéb piaci körülményekhez igazodott.

[141] Az alperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy nem került bizonyításra, hogy a Zrt. részéről akár a Kft. 1., akár az alperes felé bármiféle nyomás gyakorlására sor került volna.

[142] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság nem is erre a következtetésre jutott. Az elsőfokú bíróság az ítéletében azt rögzítette, hogy a felvett bizonyítás alapján nem lehetett bizonyossággal meghatározni, de nem is volt jelentősége annak, hogy a bérbeadói oldalon a Zrt. vagy a Kft. 1 részéről fogalmazódott meg magasabb bérleti díj iránti igény. Az elsőfokú bíróság álláspota szerint az alkuhelyzet kontextusa megváltozott, a bérbeadói oldal pozíciója erősödött. Az elsőfokú bíróság nem rögzítette azt, hogy bármilyen nyomás gyakorlására sor került volna.

[143] Ezt követően az alperes a fellebbezésében feltételezéseket terjesztett elő, miszerint K.P. 2014. május 12-én még azt jelezte produkciós vezetőnek, hogy szerinte a Zrt.-nál évi 70 millió forint bérleti díjat tud elérni. Az alperes azonban ezen előadását semmilyen bizonyítékkal nem támasztotta alá.

[144] Az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a felperes semmilyen üzleti számítással nem támasztotta alá a 140 millió forintos bérleti díjat. Figyelemmel arra, hogy a munkáltatón volt a bizonyítási teher, a munkáltatónak kellett volna azt bizonyítania, hogy a felperes

magatartása jogellenes volt. Úgyszintén érthetetlen az alperes azon előadása, miszerint furcsa egybeesésként ugyanezen a napon K.P. azt mondta produkciós vezetőnek, hogy a Zrt. felemelte a bérleti díjat 140 millió forintra. Ezen alperesi előadás szintén nem bizonyítja a felperes károkozó magatartását.

[145] A másodfokú bíróság álláspontja szerint, figyelemmel arra, hogy az ingatlanok a felek korábbi együttműködése során sem volt fix ára, hanem a bérleti díjat mindig is a speciális piaci helyzet diktálta, így a kereset szerinti időszakban kellett az igényt megvizsgálni.

[146] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint az alperes nem tudta igazolni a felperes felróható károkozó magatartását és az okozott kárt. Az alperes még a fellebbezésében is csupán feltételezéseket terjesztett elő, de bizonyítékokat nem tudott az előadása alátámasztására előterjeszteni. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a megkötött szerződés teljes összege (359,6 millió forint) nem haladta meg a board limitet (375 millió forint).

[147] A fentiek alapján megállapítható, hogy az alperes nem bizonyította a felperes károkozó magatartását, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el ezen viszontkereseti kérelmét.

Az cégcsoport megnevezése-lel kapcsolatos viszontkereset

[148] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint egészíti ki.

Az Kft.3./Kft. 2 H. Kft. és a Magyar ker. televízió Televízió Részvénytársaság között 2003. január 5-én létrejött „Együttműködési keretszerződés”

- 3. pontja szerint: „cégcsoport jelen megállapodás keretében vállalja, hogy jelen megállapodás ideje alatt, az cégcsoport rendelkezésére álló termékek és szolgáltatások (pl. repülőjegy, szálloda, nyomdai szolgáltatások, közterületi média-megjelenések, stb.) vásárlását biztosítja M-ker. televízió részére. cégcsoport jelen megállapodás keretében az M-ker. televízió által az adott szolgáltatásokra beszerzett és M-ker. televízió által cégcsoport-nak tájékoztatóképpen megküldött árajánlatban szereplő árakon biztosítja az adott szolgáltatást M-ker. televízió felé. Ezen vásárlások specifikációját Felek írásos megrendelésekben rögzítik.”

- 4. pontja szerint: „A jelen Megállapodás szerint az egymástól történő vásárlások esetén tehát a Felek biztosítják a másik fél által valós árajánlattal igazolt kedvezőbb árat. Ez azt is

jelentheti, hogy a Feleknek megvan a joga az árajánlatok megvizsgálására, valamint hozzájárulnak, hogy a másik fél az árajánlatot tevőnél a szolgáltatást megrendelje.”

A kártérítési felelősség jogalapja

[149] Az Mt. 179. § (1)-(2) bekezdése szerint a munkavállaló a munkaviszonyból származó kötelezettségének megszegésével okozott kárt köteles megtéríteni, ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

[150] Az Mt. 209. § (5) bekezdése értelmében a vezető gondatlan károkozás esetén is, a teljes kárért felel.

[151] Az alperesnek kellett bizonyítani a viszontkereseti kérelem vonatkozásában, hogy a felperes jogellenesen kárt okozott, az okozati összefüggést, a kár összegét, valamint azt is, hogy nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

[152] Az alperes a viszontkereseti kérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a filmjogdíjas szerződést, kedvezőbb áron 450.000 USD áron megvásárolhatta volna a cég7 GmbH-tól.

[153] V.G. e körben előadta, hogy az alperesnél elfogadott éves terv alapján tanú6 a cég7 GmbH-val megállapodott a 450.000 USD vételáráról, a per tárgyát képező szerződésben szereplő filmjogok vételáráról, de egyéb számítás, ami a 400.000 USD felárat megalapozná, nem áll az alperes rendelkezésére, illetve tanú6 által hivatkozott megállapodást sem tudta csatolni. A NAV által meghallgatott személyek, és a perben meghallgatott tanúk sem tudtak nyilatkozni a cég7-val folytatott tárgyalásokról, és az esetleges ajánlatról.

[154] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperes azon előadását, miszerint kedvezőbb áron lehetett volna megvásárolni a filmjogokat nem tudta alátámasztani, így a bizonyítás sikertelenségét a munkáltató terhére kellett értékelni a Pp. 164. §-a alapján.

[155] A bíróságnak ezt követően vizsgálnia kellett, hogy a felperes jogosult volt-e a megállapodás megkötésére.

[156] A felperes önálló döntési értékhatárát a Inc. Inc. céggel kötött szerződés nem haladta meg. A perben beszerzett bizonyítékok és tanúvallomások alapján a filmjogi

szerződés megkötése az érintett értékhatáron belül volt, a vezérigazgató kizárólagos hatáskörébe tartozott. Ezzel ellentétes nyilatkozatot az alperes sem tett, és az elsőfokú ítélet sem tartalmazott.

[157] Maga az alperes sem vitatta, hogy a Inc. Inc. társasággal kötött szerződés az alperesi szerződés jóváhagyási szabályainak megfelelően jóváhagyásra került, ügyrend megnevezése jóváhagyást nem igényelt. A felperes által készített havi jelentésben minden költség szerepelt, Inc. Inc. számlájára a SAP rendszerben szerepelt. A belső ellenőrzési rendszerben jóváhagyásra kerültek, mind a könyvelés, mind az éves könyvelésághozvizsgálat kifogás nélkül jóváhagyta ezeket.

[158] Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy a filmjogdíjba épített díjazásról az Igazgatóság nem szerezhette tudomást, hiszen minden szerződés, minden belső jóváhagyáson átment, minden szerződést ellenőrizte a külsős jogi iroda, minden szerződés értéke szerepelt a havi riportban költség szinten, a kifizetéseket ellenőrizte a pénzügy, a könyvelés, a későbbi könyvelésághozvizsgálat.

[159] A bíróságnak vizsgálnia kellett a szerződést abban a vonatkozásban is, hogy a szokásos ügymenettől eltérő volt-e, és emiatt kellett-e tájékoztatnia az Igazgatóságot. E körben az alábbi körülményeket kellett figyelembe bevenni.

[160] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az alperes és az AI együttműködése már az 1990-es évektől kezdődően elindult, amikor a felperes még nem töltött be vezérigazgató posztot. Az alperes a keretszerződést azt követően sem mondta fel, hogy megszüntette a felperes munkaviszonyát, ami azt jelenti, hogy állítása ellenére nem értékelte jogsértőnek az ügynöki díjat. Ennek következtében nem hivatkozhat eredményesen arra, hogy a felperes a szerződés megkötése során akár szándékosan, akár gondatlanul járt el. A fentiekén túl a 2003-ban megkötött szerződéshez képest, csak a 2014-ben folyósított ügynöki díj tekintetében hivatkozott a felperes károkozó magatartására. A másodfokú bíróság álláspontja szerint életszerűtlen, hogy az eltelt hosszú időszak alatt nem jutott a vezetőség tudomására az ügynöki díj eltúlzott mértéke, figyelemmel a havi, éves jelentésekre, a SAP rendszerben megjelenő számlákra, belső ellenőrzési adatokra.

[161] A másodfokú bíróság e körben nem tartotta elfogadhatónak az alperes fellebbezési ellenkérelmében előadottakat, miszerint a létrejött szerződéseket azért nem kellett érdemben vizsgálni, mivel azok régóta használt szerződésminták alapján jöttek létre, és az árak felülvizsgálata egyébként sem tartozott a hatáskörükbe. Az alperes ezen előadásával éppen azt támasztja alá, hogy annak ellenére, hogy széleskörű ellenőrzési folyamaton kellett volna keresztül mennie a szerződéseknek, az érdemben mégsem történt meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkáltató a saját ellenőrzési kötelezettségének elmulasztását nem háríthatja át a felperesre. Az alperes előadása az ár vonatkozásában azért sem

elfogadható, mivel a hivatkozott belső szabályozók írták elő bizonyos értékhatár vonatkozásában a szerződések jóváhagyását, így nyilvánvalóan az árat is vizsgálni kellett.

[162] A másodfokú bíróság álláspontja szerint kiemelt jelentősége van annak a ténynek is, hogy az alperes más cégekkel is fenntartott ilyen szerződéses konstrukciót, még a felperes távozása után is. Így a ügynökség1 médiaügynökséggel és a ügynökség2 Hungary Kft.-vel. Ezekben a szerződésekben nagyságrendileg azonos jutalék került kifizetésre. Lényeges körülmény, hogy a NAV jegyzőkönyv szerint mind a ügynökség1 médiaügynökség, mind a ügynökség2 Hungary Kft.-vel kötött szerződés jogszerű volt. A ügynökség2 Hungary Kft.-vel kötött szerződés nettó 1.220.000 USA dollár összeget, és burkolt jutalék kifizetést tartalmazott, melyet a felperes távozása után A.R. írt alá. Amennyiben nem lett volna elfogadott ez a szerződéses konstrukció, nyilvánvalóan nem kötötték volna meg a szerződést, és nem teljesítették volna.

[163] A másodfokú bíróság álláspontja szerint, amennyiben az alperes álláspontja az volt, hogy a felperes jogellenesen járt el a filmjogdíjas szerződések alapján, akkor a későbbiekben nem tartotta volna fenn továbbra is a szerződéseket az AI-el, illetve nem fogadta volna be a számlákat. Továbbá az alperes a filmjogdíjakba épített felárat követelhetne volna a Inc. Inc.-től, mely nem történt meg.

[164] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a NAV az „M-ker. televízió Zrt. nevű adózónál 2017. március 1-től 2018. október 31-ig végzett bevételek utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés megállapításairól” szól. A jegyzőkönyv szerint a NAV a társasági adó vonatkozásában adókülönböt nem állapított meg. Maga az alperes is arra hivatkozott a fellebbezési ellenkérelmében, hogy nem adóhiányt kívánt érvényesíteni a felperessel szemben.

[165] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a NAV jegyzőkönyv egyértelműen rögzíti, hogy a ügynökség2 Hungary Kft. és a ügynökség1 Csoport Magyarország Kft. részére azonos struktúrában filmjogi szerződésben rejtve került hasonló nagyságrendű bonusz (400.000 USD) kifizetésre. A NAV jegyzőkönyv mind a ügynökség1, mint a ügynökség2 Hungary Kft.-vel kötött szerződéseket jogszerűen minősítette. A NAV jegyzőkönyvet azonban teljes értékű okirati bizonyítékként nem lehet figyelembe venni, mivel nem felel meg a Pp. 190.§-199. §-ban meghatározott okirati formának, valamint jelentős részében kitakarások vannak.

[166] A másodfokú bíróság rámutat továbbá arra, hogy az a körülmény, miszerint az cégcsoport megnevezése nem tipikus médiaügynökség volt, nem jelenti azt, hogy a munkáltató nem állapodhatott meg vele ügynöki díjazásban. A munkáltató megtámadhatta volna a szerződést, amennyiben úgy gondolta, hogy érvénytelen megállapodás. Azonban az alperes a szerződést nem támadta meg, az abban foglaltakat teljesítette, és a felperes távozását követően sem mondta fel rövid időn belül.

[167] A fent levezetett okfejtés alapján téves volt az elsőfokú bíróság álláspontja, miszerint az AI-el kötött szerződés a szokásostól eltérő ügylet volt, így az alperes Igazgatóságának jóváhagyását kellett volna kérni. Erre tekintettel a felperes magatartása nem volt súlyosan gondatlan, amikor önállóan döntött a megállapodás megkötéséről.

A kártérítési kereseti kérelem összegszerűsége

[168] A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 31. § -a szerint a jognyilatkozatra egyebekben, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. 6:4. § és 6:5. §, 6:8. §, 6:11. §, 6:13. §, 6:15-17. §, 6:26. § és 6:27. §, 6:42. §, 6:46-56. §, 6:62. §, 6:63. § (1)-(3) bekezdése, 6:64-70. §, 6:73. §, 6:77. § és 6:78. §, 6:80. § és 6:81. §, 6:86. § és 6:87. §, 6:102. §, 6:107. §, 6:116-119. §, 6:193-201. §, 6:203-207. §, 6:587. § szabályait kell megfelelően alkalmazni.

[169] A Polgári törvénykönyvről szóló 2013.évi V. törvény (Ptk.) 6:8. § (1) bekezdése szerint a jognyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a címzettnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A (2) bekezdés értelmében a nem címzett jognyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint érteni kell.

A Ptk. 6:10 § szerint a jognyilatkozat hatályára, érvénytelenségére és hatálytalanságára - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a szerződés általános szabályait kell megfelelően alkalmazni.

A Ptk. 6:86. § (1) bekezdése kimondja, hogy az egyes szerződési feltételeket és nyilatkozatokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni.

[170] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felek között létrejött szerződést, az irányadó jogszabályi rendelkezések figyelembevételével összességében kell értelmezni.

[171] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság csupán kiragadta a szerződés 5. pontjában meghatározott 30%-os garantált kedvezményt, és azt nem értékelte a szerződés többi pontjával összefüggésben. E körben ezért az elsőfokú bíróság által megállapított ítélet tényállás ki kellett egészíteni.

[172] A szerződés értelmezése körében vizsgálni kellett volna a Megállapodás 3. pontjában rögzített egyéb termékeket, szolgáltatásokat, így pl. repülőjegy, szálloda, nyomdai szolgáltatások, közterületi médiamegjelenések, specifikus árajánlatokat stb. Az irányadó szerződési rendelkezések szerint tehát mindkét fél kölcsönösen engedményt nyújtott egymás számára, azaz nem kizárólag a munkáltató által biztosított 30%-os kedvezményt kellett vizsgálni ahhoz, hogy az egymásnak nyújtott szolgáltatások értékét meg lehessen határozni. A jelen esetben azonban elmaradt a szerződés egészének értelmezése, bár a felperes folyamatosan hivatkozott rá. Ennek következtében a 30 %-os kedvezmény tekintetében nem is lehetett megalapozott ítéletet hozni, anélkül, hogy a szerződés további rendelkezéseit nem vizsgálta az elsőfokú bíróság. Szükséges lett volna annak számszaki meghatározása, hogy a szerződésben foglalt különböző kedvezmények hogyan viszonyulnak egymáshoz, milyen arány alakult ki a felek vonatkozásában. Figyelemmel arra, hogy az alperes a tényleges adatokat nem közölte, így azösszagszerűség tekintetében nem lehet megalapozott döntést hozni.

[173] A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a perben becsatolt egyéb ügynöki szerződések egyértelmű rendelkezést tartalmaznak arra vonatkozólag, hogy a felek egy adott év végén elszámolnak egymással a kedvezmények vonatkozásában.

[174] A Fővárosi Törvényszék a 7.Mf.680.059/2018/8. számú ítéletében rögzítette, hogy az újabb eljárásban a felperes bizonyíthatja azon tényállítását, hogy egyébként is bevett gyakorlat volt az ügynökségi jutalék filmjogdíjként történő kifizetése. A másodfokú bíróság azt is előírta, hogy szükséges feltárni, hogy az cégcsoport csoporton keresztül az alperesnél, a felperes által megjelölt ügyfelek, mely években mekkora reklámidőt költöttek el, ennek eredményeképpen milyen bevételhez jutott az alperes, ezt milyen módon és milyen időre ellentételezte. A másodfokú bíróság szerint ez szakértői kérdés, melyről a felek indítványára dönthet az elsőfokú bíróság.

[175] Az elsőfokú bíróság azonban a másodfokú iránymutatás ellenére nem rendelt ki szakértőt az AI közbejöttével az alpereshez származott hirdetési bevétel felmérése érdekében. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kirendelt szakértő megalapozott következtetéseket nem hozhatott anélkül, hogy az alperesi társaság rendelkezésre bocsátotta volna a szakértői vélemény megállapításához szükséges adatokat. A másodfokú bíróság eltérően értékelte az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a főkönyvi adatok, számlák értékelése nélkül is megalapozott szakértői megállapításokat le lehetett tenni. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a szakértő kizárólag csak becsült adatok alapján hozta meg a szakvéleményét. Ennek következtében megállapítható, hogy a szakértői vélemény nem a valós, és közölt információkon alapul, becslést és korlátozottan rendelkezésre álló információkat rögzített.

[176] E körben a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a szakértő a 2020. november 16-án kelt levelében az alábbi adatokat kérte a munkáltatótól:

- A Alperes1 főkönyvi kivonatait az érintett évekről (az utolsót a 2016. évről)
- saját nyilvántartását azokról a cégekről, amelyeknél a Alperes1 az cégcsoport megnevezése-on keresztül trade creditet váltott be és/vagy trade creditből vásárolt terméket vagy szolgáltatást a felhasznált creditek megjelölésével.
- Listát a creditek felhasználását engedélyező munkatársakról.
- Számítást, hogy a kifizetést megalapozó nyilvántartást a perben nevesített 400.000 USD mértékének meghatározásáról.

[177] A szakértő a 2021. január 19-én készített első szakvéleményében kifejezetten kiemelte, hogy az alperestől nem kapta meg a releváns időszakra vonatkozó főkönyvi kivonatokat, helyette AI elszámolási számlákról készült analitikát kapott. A szakértő az alperes hirdetési bevételeit a Magyarországi Médiaipari Körkép vonatkozó adatai alapján (média tulajdonosok NET-NET reklám bevételeinek átlagos aránya a teljes céges árbevételhez) közzétett beszámolókból feltüntetett éves árbevételi adatokból becsléssel állapította meg.

[178] A szakértő a 27. oldalon a 4/2. pontban kifejtette, hogy „Nincs pontos információ arról, hogy a táblázatban szereplő beszerzési árak milyen időszakban kerültek elszámolásra (filmjogok értékesítése esetén az eladott áruk beszerzési áráként, illetve a lejátzás kapcsán vagyoni jogok díjaként), mint társasági adóalapot csökkentő tétele.

[179] V.G. a szakértői vélemény elkészítése során, 2020. december 17-én a következő nyilatkozatokat tette:

[180] „A társaság főkönyveiben semmilyen trade credit nincs feltüntetve, ami mutatná, hogy a vevői és szállítói forgalom hogyan alakult a szakértő által jelzett években. A társaság az egymásnak nyújtott szolgáltatások vonatkozásában kiállított számlákat lekönyvelte, majd a társaság számlái alapján fennálló követelését 2016-ban értékvesztéssel elengedte. A társaság munkavállalói tudatában voltak annak, hogy az cégcsoport megnevezése nyomdai és repülőjegy értékesítési szolgáltatásokat tudja kedvezményesen nyújtani. A kölcsönösen nyújtott szolgáltatásokat igény szerint rendelték egymástól. Az cégcsoport megnevezése-lel kötendő ügyleteknek nem volt külön engedélyezése, mivel keretszerződés keretében történtek azok. Az utaztatási kolléga és a PL Osztály tudták, hogy az cégcsoport megnevezése nyújt nekünk repülőjegy értékesítési és nyomdai szolgáltatásokat, így tőle rendelték ilyen szolgáltatásokat, illetve ilyen ajánlatot kérte be tőle egyes szolgáltatásokra.”

[181] V.G. azt is előadta, hogy az cégcsoport megnevezése vevő és szállító analitikája szerződésenként nincs külön elkülönítve a SAP-ban, e vonatkozásban érdemben nem tudott választ adni. Előadta továbbá, hogy az alperes a tényleges szolgáltatókkal érdemben nem állt kapcsolatban, a szolgáltatásokat közvetlenül az cégcsoport megnevezése-től vásárolta, aki a beszállítóitól vagy más partnerektől szerezte be. Ennek következtében nem tudta csatolni azon cégek felsorolását, amelyeknél az alperes az cégcsoport megnevezése-től hirdetési felületéért megszerzett trade kreditekből vásárolt terméket vagy szolgáltatást.

[182] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Magyarországi Médiapiaci Körkép nem megfelelő adatbázis a szakértői vélemény megalapozottságának szempontjából. A Médiapiaci Körkép, az abban szereplő adatok alapvetően listaárból kalkuláltak, melyeket a szakértő saját becslésekkel korrigált. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a listaár csak egy kiinduló pont lehet, azonban az nem alapozza meg a szerződések vonatkozásában későbbiekben létrejövő feltételeket. Elképzelhető, hogy az adott szerződő felek a listaárból indulnak ki, de a későbbiekben a szerződést teljesen más értékben kötik meg. A listaár köztudomás szerint csak egy kiindulóár, amely a felek megállapodása alapján módosulhat, a felek kedvezményeket adhatnak egymásnak, tehát nem tekinthető végleges árnak, így a szakértői véleménynek sem lehet alapja.

[183] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy maga a szakértői vélemény is elismerte, hogy nem volt pontos információja arról, hogy filmjogdíjként kifizetett összegek milyen időszakban kerültek elszámolásra, mint társasági adóalapot csökkentő tételek.

[184] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a szakértői vélemény rögzíti, hogy a kutatási adatokkal lefedett években a televíziós hirdetési piacon jelentős ingadozások voltak, ennek különböző okai ismertek, például: a 2008-as médiaválság, a 2008-as reklámtörvény, a 2010-es médiatörvény, a 2012-es digitális átállás, a hirdetési piac fragmentálódása (pl. internet térnyerése), a televíziós hirdetési piac fragmentálódása (csatornaszám megugrása, pl. alperes új csatornája, az ker. televízióII is 2012-ben indult.) Az ilyen nagy horderejű változások számtalan folyamatot indukálnak, vagy befolyásolnak.

[185] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szakértőnek a piaci részesedés vonatkozásában tett becsült értékeken tett véleménye szintén nem fogadható el, hiszen az alperes piaci részesedése akár akkor csökkenhet is, ha a többi piaci résztvevő hirdetési bevétele nagyobb arányban nő. Ezen kívül a piaci részesedést számos egyéb gazdasági hatás befolyásolhatja, mint ahogy arra a szakértő is utalt a fentiekben rögzítettek szerint.

[186] A másodfokú bíróság egyetértett a felperes azon fellebbezési hivatkozásával, miszerint a szakértői vélemény kizárólag a trade credit kapcsán foglalkozott az AI csoport tevékenységgel, sem az ügynöki szerződéseket, sem az ügyfélszerzés kapcsán a trade credit felhasználás eredményével nem foglalkozott. A rendelkezésre álló ügynökségi szerződésekben ugyanis többféle kedvezményfajta szerepel (azonnali ügynökségi engedmény,

utólagosan adott engedmény fix összegben vagy százalékban). A szakértő rögzítette ugyan, hogy számszerűsíthető előnyt nem talált az AI tevékenysége kapcsán, de sem a cégcsoport által kötött szerződéseket nem sorolja fel, sem a közvetített szolgáltatások volumenét nem rögzíti, sem a trade credit rendszer útján az alperesnél költséket teljesítő hirdető forgalmát nem tüntetni fel előnyként. Ezentúl az alperesi piaci pozíció elemzését sem végzi el. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szakértői vélemény nem alkalmas a Fővárosi Törvényszék végzésében meghatározott szakkérdés megválaszolására, melyet az alperes terhén kell értékelni.

[187] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szakértői véleményt kizárólag a konkrét, hiteles adatok, számlák rendelkezésre bocsátása alapján lehetett volna elkészíteni. Ennek hiányában hiteles szakértői véleményt nem lehetett előterjeszteni. Figyelemmel arra, hogy az alperes kötelezettsége volt a kár bizonyítása, ezért az alperes azon mulasztását, hogy a főkönyvi adatokat nem bocsátotta a szakértő rendelkezésére, az alperes terhére kell értékelni.

[188] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a perben az alperesnek a viszontkereset kapcsán a kárt kellett bizonyítani, tehát, hogy a felperes jogellenes magatartása folytán kárt okozott, illetve a kárösszegszerűségét. A bíróságnak a kárt, a károkozó magatartást, a kárösszegszerűségét kell vizsgálni.

[189] Az alperes nem bizonyította, hogy rendelkezésre állt volna a megvásárolni kívánt filmes csomag a szerződéskötés időpontjában az alperes részére 450.000 USD áron, vagy lett volna bármilyen más ajánlat a filmcsomag megvásárlására. Ennek következtében az alperes azt sem bizonyította, hogy 400.000 USD kárt okozott a felperes az alperesnek.

[190] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kár mértékét egyébként sem lehet becsléssel megállapítani, azt pontosan összecszerűen meg kell határozni. Figyelemmel arra, hogy a munkáltató sem a károkozó magatartást, sem a kárösszegszerűségét nem bizonyította, ezért a viszontkeresete megalapozatlan.

[191] A másodfokú bíróság álláspontja szerint nincs jelentősége annak az elsőfokú ítéleti megállapításnak, miszerint, hogy a későbbiekben a felek az írásba foglalt megállapodásban már kikötötték szolgáltatásaik és ellenszolgáltatásaik jellegét. Ennek következtében nehezen hihető, hogy milliós USD nagyságrendű ellenszolgáltatásra jogosító szerződési feltétel kimaradt volna. A másodfokú bíróság megítélése szerint, hogy a későbbi szerződésekben a felek milyen szolgáltatást, illetve ellenszolgáltatást kötöttek ki, nem releváns az adott kártérítési kereset elbírálása szempontjából.

[192] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az elsőfokú ítélet csupán feltételezéseket tartalmaz, mikor rögzíti, hogy „összességében az alperes az értékesítési oldalon inkább

ráfizettetett az AI tevékenységére, melyet valószínűleg a beszerzési oldalon nyert előnyök kompenzáltak.” Azonban az elsőfokú ítélet és a szakértői vélemény ezen feltételezéssel kapcsolatban konkrétumot nem tartalmazott, illetve bizonyítékot nem jelölt meg.

[193] Az elsőfokú ítélet rögzítette, tény, hogy az alperes – az összes ügynökségi megállapodáshoz képest kis mértékben, de időnként – az ügynökségek vonatkozásában alkalmazta a filmjogdíjba bújtatott bonifikáció módszerét. Azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezen módszert nem lehetett alkalmazni az AI vonatkozásában. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú ítélet nem adott elfogadható jogi indokot, hogy egy másik ügynökséggel kapcsolatban a felperes milyen okból ne alkalmazhatta volna ezt a módszert. A körben nincs jelentősége annak, hogy az AI nem tipikus médiaügynökség volt, mivel a felek a szerződéses szabadság körében megállapodhattak olyan feltételben, mely nem ütközik érvénytelenségi okba. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy az AI tevékenysége nem tipikus médiaügynöki tevékenység, valamint a piacon nem szokásos, kissé eltérő jelenség, még nem jelenti, hogy a 30%-os kedvezmény kikötésével kárt okozott a felperes. Ennek megállapításához valamennyi tényleges, konkrét adat közlésére szükség lett volna, illetve a szerződésben meghatározott feltételeket összességükben kellett volna értékelni.

[194] A fentiek alapján a másodfokú bíróság a rendelkező rész szerint határozott.

Záró rész

[195] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során a felperes pervesztes lett 56.821.725 forint elmaradt munkabér, 19.415.672 forint végkielégítés, 316.500.000 forint sérelemdíj, összesen 392.737.397 forint vonatkozásában, az alperes pedig 146.336.331 forint tekintetében. A felperes 63 %-ban, az alperes 37 %-ban lett pervesztes. A másodfokú az elsőfokú perköltséget a rPp. 81.§-a alapján a pervesztesség- pernyertesség arányában határozta meg a bírósági eljárásban alkalmazható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (1) bekezdése alapján.

[196] Az alperes pervesztes lett a viszonykereseti kérelme vonatkozásában, ezért az illetékekről szóló 1990.évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-a alapján köteles eljárási illeték, az Itv. 46.§-a alapján fellebbezési illeték megfizetésére.

[197] A perben felmerült szakértői díjat, és tolmácsdíjat a felek a Pp. 78.§-83.§-a, és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján a felek pernyertességük arányában kötelesek viselni.

[198] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233.§-a zárja ki.

Budapest, 2022. május 31.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

dr. Kulisity Mária s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró